

**RAPPORT
betreffende het
flora- en faunaonderzoek
Hoger Einde-Zuid 22
Ouderkerk aan de Amstel**

Datum : 7 april 2011
Kenmerk : 1103C942/COB/rap1
Contactpersoon : dhr. C. Brouwer

Opdrachtgever : dhr. J.M.J. Keij
: Paulus Potterstraat 26
: 1071 DA Amsterdam

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	4
1.1.	AANLEIDING	4
1.2.	PLANGEBIED EN TOEKOMSTIGE SITUATIE	4
2.	WERKWIJZE	8
2.1.	BRON- EN LITERATUURONDERZOEK.....	8
2.2.	BIOTOOPTOETS	9
3.	MOGELIJK VOORKOMENDE BESCHERMDE FLORA EN FAUNA	10
3.1.	ECOLOGISCHE STRUCTUREN	10
3.2.	BESCHERMDE SOORTEN	11
3.3.	CONFLICTEN MET DE FLORA- EN FAUNAWET (SCHADE AAN BESCHERMDE SOORTEN)	15
3.4.	NIET BESCHERMDE SOORTEN	15
4.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	16
	LITERATUUR.....	17

1. INLEIDING

1.1. AANLEIDING

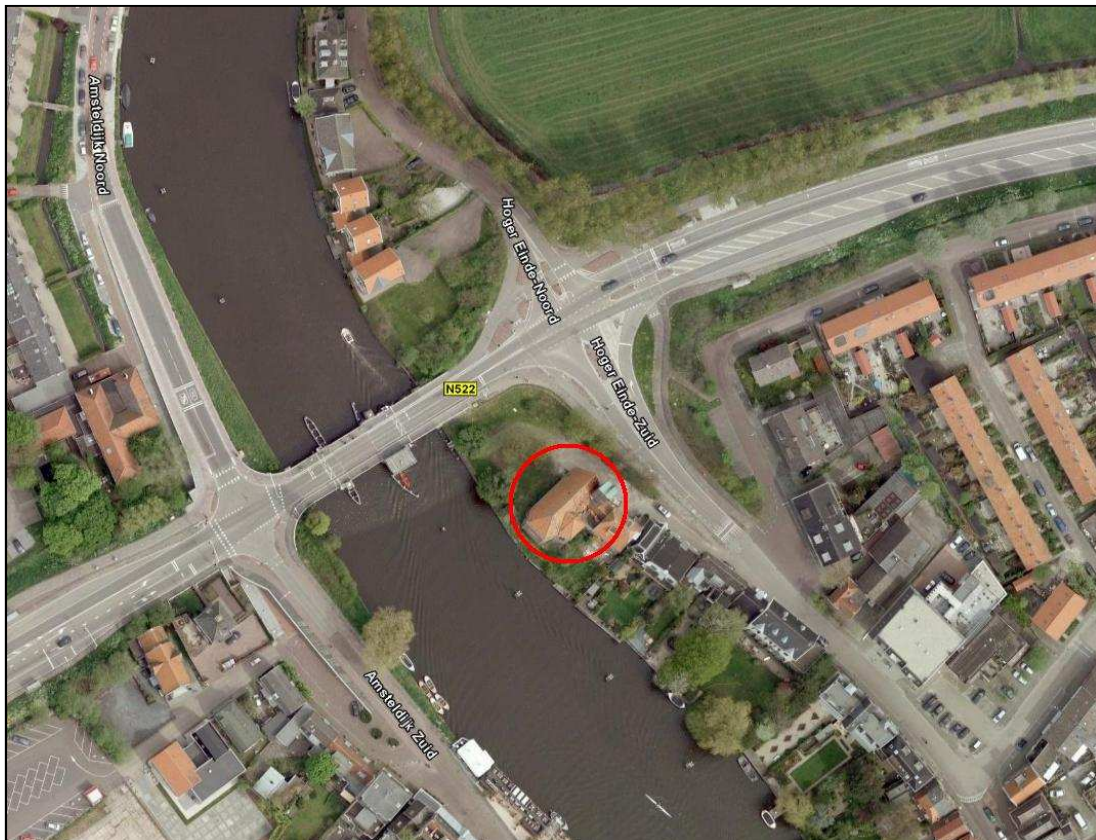
De opdrachtgever is voornemens om nieuwbouw te realiseren ter plaatse van het plangebied Hoger Einde-Zuid 22 te Ouderkerk aan de Amstel. Omdat bij de realisatie van de toekomstige plannen werkzaamheden uitgevoerd worden waarbij beschermde flora- en fauna mogelijk hinder of schade van ondervinden, is een flora- en faunaonderzoek noodzakelijk. De werkzaamheden zijn uitgevoerd in samenwerking met BTL. De projectcoördinatie is door IDDS verricht.

Uitgangspunt bij dit flora- en faunaonderzoek vormt de vigerende Flora- en faunawet (25 mei 1998). In deze wet staat in artikel 1 t/m 18 beschreven dat de verstoring van bedreigde inheemse plant- en diersoorten verboden is. Voor het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen, verplicht de Flora- en faunawet de bestaande natuurwaarden in kaart te brengen en indien nodig passende maatregelen te treffen voor het beschermen en in stand houden van bij wet beschermde soorten.

Het doel van dit flora- en faunaonderzoek is dan ook het onderzoeken en rapporteren van het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten en andere natuurwaarden in het plangebied. Van eventueel voorkomende beschermde soorten is beoordeeld of de soort of populatie door de geplande activiteiten schade ondervindt. Op basis van deze aspecten is de afweging gemaakt of het wel of niet nodig is om gedurende de uitvoering te voldoen aan een aantal randvoorwaarden en/of het nodig is om een ontheffing aan te vragen in het kader van de Flora- en faunawet, artikel 75 lid 5 en lid 6, sub C.

1.2. PLANGEBIED EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

Het plangebied bevindt zich aan de rand van de bebouwde kom van Ouderkerk aan de Amstel en betreft een kerkgebouw. Aansluitend aan het kerkgebouw zijn woningen aanwezig aan de zuidzijde. Direct ten noorden van het gebouw bevindt zich een boombeplanting bestaande uit enkele lindes. Direct ten westen van het gebouw stroomt de Amstel. Met uitzondering van de kerktoeren wordt het gebouw gesloopt. Hiervoor in de plaats wordt nieuwe bebouwing gerealiseerd (in iets kleiner oppervlak dan het huidige). Daarnaast is de opdrachtgever voornemens om de kerktoeren te renoveren.

Ligging plangebied (rood omcirkeld).

1.4. BESCHERMINGSKADER

De bescherming van soorten en hun leefgebieden is geregeld in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en op nationaal niveau verankerd in de Flora- en faunawet en de vernieuwde Natuurbeschermingswet van 1998.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998, die op 1 oktober 2005 in werking is getreden, richt zich op de bescherming van daartoe aangewezen gebieden, het beheer en het voorkomen van bepaalde schadelijke handelingen. In deze gebieden, bestaande uit Vogel- en Habitatrichtlijngebieden en Beschermde Natuurmonumenten, staat instandhouding van soorten en systemen voorop.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG) richt zich op de bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten en in het bijzonder van de leefgebieden van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten. Er zijn 77 gebieden aangewezen als speciale beschermingszone. Deze gebieden maken onderdeel uit van Natura 2000, het Europese initiatief van een duurzaam ecologisch netwerk van natuurgebieden in Europa. De richtlijn stelt nadere regels voor de bescherming, het beheer en de regulering van vogelsoorten.

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG) richt zich op de instandhouding van natuurlijke habitats en habitats van soorten en de bescherming van plant- en diersoorten, met uitzondering van vogels. In bijlage I van de Habitatrichtlijn worden speciale beschermingszones aangewezen voor kwetsbare, bedreigde of zeldzame habitattypen. Bijlage II van de Habitatrichtlijn vermeldt de kwetsbare, bedreigde of zeldzame dier- en plantensoorten die beschermd moeten worden

door speciale beschermingszones aan te wijzen. Op dit moment staan in totaal 141 gebieden op de nominatie voor aanwijzing als Habitatrichtlijngebied.

Flora- en faunawet

De soortenbeschermingsaspecten uit de Habitat- en Vogelrichtlijn zijn geïmplementeerd in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet (Stb. 1998,402) richt zich op de bescherming van planten- en diersoorten binnen en buiten de beschermde natuurgebieden. Uitgangspunt is het nee, tenzij beginsel. Alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen, plantensoorten en andere diersoorten zijn bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) (Stb. 2000,523) beschermd.

In februari 2005 is de nieuwe AMvB in het Staatsblad gepubliceerd en daarmee in werking getreden. Hierin zijn onder andere een aantal algemene soorten opgenomen, die onder bepaalde voorwaarden, een vrijstelling hebben gekregen voor artikelen 8 tot en met 12. Vanaf dat moment wordt gewerkt met drie beschermingscategorieën:

- **algemene beschermde soorten (tabel 1):** voor de meeste activiteiten (bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen) zijn deze vrijgesteld van een ontheffingsaanvraag. Voor andere activiteiten is wel een ontheffing nodig; deze wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zg. lichte toets).
- **overige beschermde soorten (tabel 2):** Voor de meeste activiteiten (bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen) zijn deze soorten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een goedgekeurde gedragscode. Voor andere activiteiten is wel een ontheffing nodig; deze wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zg. lichte toets). Geen gedragscode betekent geen vrijstelling voor deze categorie.
- **streng beschermde soorten (tabel 3):** Dit zijn alle soorten van de Europese Habitatrichtlijn (bijlage IV) van de Europese Vogelrichtlijn (bijlage 1) en de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen inheemse dier- en plantsoorten. Negatieve effecten op streng beschermde soorten moeten door middel van compensatie teniet worden gedaan. Voor uitvoering van werkzaamheden die strijdig zijn met de Flora- en faunawet kan ontheffing worden aangevraagd (artikel 75, lid 5 & lid 6, sub C en artikel 2, derde lid van het Besluit vrijstelling beschermde plant- en diersoorten).

Vogels

De bescherming van vogels is gericht op de aan- of afwezigheid van broedgevallen. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar door gebruiken of elk jaar terugkeren naar hetzelfde nest, zijn jaarrond beschermd. Dit geldt voor een relatief klein aantal soorten. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Omdat voor deze soorten geldt dat deze het nest eenmalig gebruiken, vallen dergelijke nesten alleen tijdens het gebruik van vogels onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig, mits het nest is verlaten.

Voor het verstoren van broedende vogels kan geen ontheffing worden verkregen. Werkzaamheden mogen alleen worden uitgevoerd, wanneer geen in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn. Rond in gebruik zijnde nesten geldt een rustzone waarbinnen geen werkzaamheden mogen worden uitgevoerd totdat de vogels hun nest vanzelf weer hebben verlaten, dat wil zeggen nadat het broedsel is afgerond of de jongen zijn groot gebracht.

De lijst met jaarrond beschermde soorten is in augustus 2009 aangepast. Op de volgende categorieën van de vaste nesten gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

1. Nesten die ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing.
4. Vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen.
5. Vogels die in deze categorie vallen zijn niet jaarrond beschermd, tenzij zwaarwegende feiten en ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Het gaat hier weliswaar om nesten van vogels die regelmatig terugkeren naar de plaats waar deze soorten het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats is verdwenen, zich elders te vestigen.

Rode Lijst soorten

Voor de soortengroepen planten, vogels, amfibieën en reptielen, zoogdieren, zoetwatervissen, dagvlinders, libellen, sprinkhanen, korstmossen en paddenstoelen zijn lijsten vastgesteld met daarop vermeld de met uitsterven bedreigde en kwetsbare soorten, de zogenaamde Rode Lijsten. Deze zijn per soortgroep gepubliceerd in de Staatscourant.

Echter, op dit moment heeft plaatsing op de Rode Lijst geen juridische beschermde status. Voor Rode Lijstsoorten geldt zodoende geen ontheffingsplicht, tenzij de Flora- en faunawet op de soort van toepassing is en zodoende de bescherming van de Flora- en faunawet geldt. In de uit te voeren werkzaamheden wordt met de algemeen geldende zorgplicht voor planten- en dieren -voor zover dat mag worden verwacht- rekening gehouden. Op iedere burger rust de zorgplicht om binnen vermogen deze soorten te beschermen en te behouden.

2. WERKWIJZE

Dit flora- en faunaonderzoek bestaat uit:

- bron- en literatuuronderzoek (2.1)
- biotooptoets (2.2)

2.1. BRON- EN LITERATUURONDERZOEK

Het bron- en literatuuronderzoek omvat een literatuur- en kaartstudie naar de actuele waarden en betekenis van het plangebied. Hierbij zijn zowel de eigen waarden van het plangebied als ook de waarden van het plangebied voor de bredere omgeving beschouwd. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van flora en fauna-atlassen (verspreiding op basis van 5 bij 5 kilometerhokken) en ingevoerde waarnemingen op internetsites. Op basis van de bekende verspreiding in combinatie met de biotooptoets wordt beoordeeld in hoeverre het mogelijk is dat beschermde plant- en diersoorten voorkomen in het plangebied. Alle beschermde soorten, die mogelijk in het plangebied voorkomen, zijn in tabellen per soortgroep opgenomen (zie hoofdstuk 3). Een uitzondering hierop vormen de broedvogels. Hiervan zijn alleen de jaarrond beschermde soorten opgenomen plus de vogelsoorten waarvoor extra inventarisatie gewenst is (categorie 5 van de vaste nesten), waaronder kolonievogels en spechten.

Om te komen tot een goed inzicht in het mogelijk voorkomen van soorten zijn voor het onderzoek de volgende informatiebronnen geraadpleegd:

Flora- en fauna-atlassen

- Atlas van de Nederlandse broedvogels (2002);
- Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997);
- Atlas van de Nederlandse zoogdieren (1992);
- De wespen en mieren van Nederland (2004);
- De amfibieën en reptielen van Nederland (2009);
- Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen (2008).

Jaarverslagen

- Waarnemingenverslag 2007 dagvlinders (De vlinderstichting, 2007).

Internet

- www.waarneming.nl
- www.zoogdieratlas.nl

2.2. BIOTOOPTOETS

Tijdens de biotooptoets, uitgevoerd op 24 maart 2011, zijn de uitkomsten van het bron- en literatuuronderzoek in het veld gecontroleerd en getoetst. Het doel van de biotooptoets is om een inschatting te maken van de ecologische kwaliteiten van het plangebied. Beschermde en/of bijzondere soorten die tijdens de biotooptoets zijn aangetroffen zijn geregistreerd. Op het moment dat de biotooptoets is uitgevoerd zijn niet alle soorten zichtbaar actief. Diersoorten zijn bijvoorbeeld alleen nachtactief zijn of in een bepaalde periode van het jaar afwezig. Daarom zijn de eisen die soorten en soortengroepen aan hun leefomgeving stellen met betrekking tot vaste rust- en verblijfplaatsen, voedselgebieden en migratieroutes, vergeleken en getoetst met de situatie in het veld. Voor planten geldt voor de meeste soorten dat deze alleen gedurende de bloeiperiode waarneembaar zijn. Om deze reden wordt voor planten voornamelijk gelet op de vegetatiestructuur en abiotische omstandigheden van de standplaats. Op die manier is ook het belang van het plangebied beoordeelt voor flora en fauna die mogelijk in het plangebied voorkomen, maar niet tijdens de biotooptoets zijn waargenomen. Gedurende de biotooptoets is de lijst welke tijdens het bron- en literatuuronderzoek is opgesteld, gecontroleerd en bijgewerkt. Gedurende de biotooptoets is het kerkgebouw ook aan de binnenzijde bekeken, voor zover dat mogelijk was.

3. MOGELIJK VOORKOMENDE BESCHERMDE FLORA EN FAUNA

3.1. ECOLOGISCHE STRUCTUREN

Rondom het kerkgebouw zijn enkele solitaire lindes aanwezig. Tegenover het kerkgebouw bevindt zich een bomenrij bestaande uit lindes, met een haagbeplanting als ondergroei. Deze haagbeplanting bestaat uit hazelaar, hulst en klimop. Onder de solitaire bomen is een korte grasvegetatie aanwezig. In combinatie met de beplanting in de directe omgeving nabij de Amstel, vormt deze een geschikt biotoop voor bijvoorbeeld vleermuizen en broedvogels. Aan de zijde van de Amstel is de grasvegetatie lichtelijk verruigd en komen enkele meerderjarige kruiden voor. Deze grasvegetaties vormen het leefgebied van kleine zoogdiersoorten als muizen. Aan de achterzijde van het kerkgebouw bevinden zich daarnaast enkele struwelen en is één van de muren begroeid met klimop. De oevers van de Amstel zijn beschoeid, waardoor een natuurvriendelijke oever ontbreekt. Hierdoor is weinig geschikt habitat aanwezig voor amfibieën. De Amstel zelf vormt wel geschikt foerageergebied en een migratiezone voor vleermuizen. De ligging van het plangebied is daarom ideaal voor deze soortgroep.

Kerkgebouw.

Kerkgebouw.

Amstel.

Boombepantingen.

3.2. BESCHERMDE SOORTEN

Onderstaand wordt per soortgroep toegelicht in hoeverre het plangebied van belang is voor beschermde soorten. Uit de soortengroepen vissen, reptielen, insecten, slakken, kreeftachtigen, en tweekleppigen zijn geen beschermde exemplaren aangetroffen of te verwachten, omdat de verspreiding van deze soorten zich niet in het plangebied en de directe omgeving bevindt en/of omdat in het plangebied en directe omgeving geen geschikt biotoop aanwezig is.

In de tabellen is per soortgroep voor iedere soort aangegeven of de soort bescherming geniet en waarop deze gebaseerd is. Bescherming op basis van de Flora- en faunawet staat in de kolom flora en fauna. Hierbij is tevens aangegeven of de soort is aangemerkt als algemeen, overig of streng beschermde soort. Vermelding op de Rode Lijst is weergegeven in de kolom rode lijst. Bescherming op basis van de Habitat- of Vogelrichtlijn is weergegeven in de kolom habitat of vogel. In de tabel van de vogels is tevens een kolom opgenomen waarin de categorie staat vermeld van de vaste nesten. De waarnemingen van soorten die zijn opgenomen in de tabellen hebben veelal betrekking op de gehele kilometerhokken waarin het plangebied zich bevindt. Dit betekent dat het plangebied niet altijd onderdeel vormt van het leefgebied van de in de tabel opgenomen soorten. Indien dit het geval is voor overig of streng beschermde soorten, wordt in de onderstaande tekst toegelicht waarom het al dan niet aannemelijk is dat de betreffende soorten in het plangebied voorkomen en daarom geen schade ondervinden van de geplande ontwikkeling.

grondgebonden zoogdieren

SOORT	FLORA EN FAUNA	RODE LIJST	HABITAT	BRON	OPMERKING
aardmuis	algemeen			2	
bosmuis	algemeen			2	
bunzing	algemeen			2	
dwergmuis	algemeen			2	
eekhoorn	overig			4	Waarnemingen uit omgeving
egel	algemeen			2	
gewone bosspitsmuis	algemeen			2	
haas	algemeen			2	
hermelijn	algemeen	x		2	
huisspitsmuis	algemeen			2	
konijn	algemeen			2	
mol	algemeen			2,3	
ree	algemeen			2	
rosse woelmuis	algemeen			2	
veldmuis	algemeen			2	
vos	algemeen			2	
wezel	algemeen	x		2	
woelrat	algemeen			2	

1 Biotooptoets 24 maart 2011

2 Atlas van de Nederlandse zoogdieren, 1992

3 www.waarneming.nl

4 www.zoogdieratlas.nl

Gedurende de biotooptoets zijn geen zoogdieren of sporen van zoogdieren waargenomen. De haagbeplanting en het grasveld direct naast het kerkgebouw zijn mogelijk onderdeel van het leefgebied van enkele kleine zoogdieren als bosmuis en wezel. Het kerkgebouw zelf heeft voor deze zoogdieren geen betekenis. Soorten als huismuis en bruine rat zijn wel typische gebouwbewoners, maar genieten geen bescherming van de Flora- en faunawet.

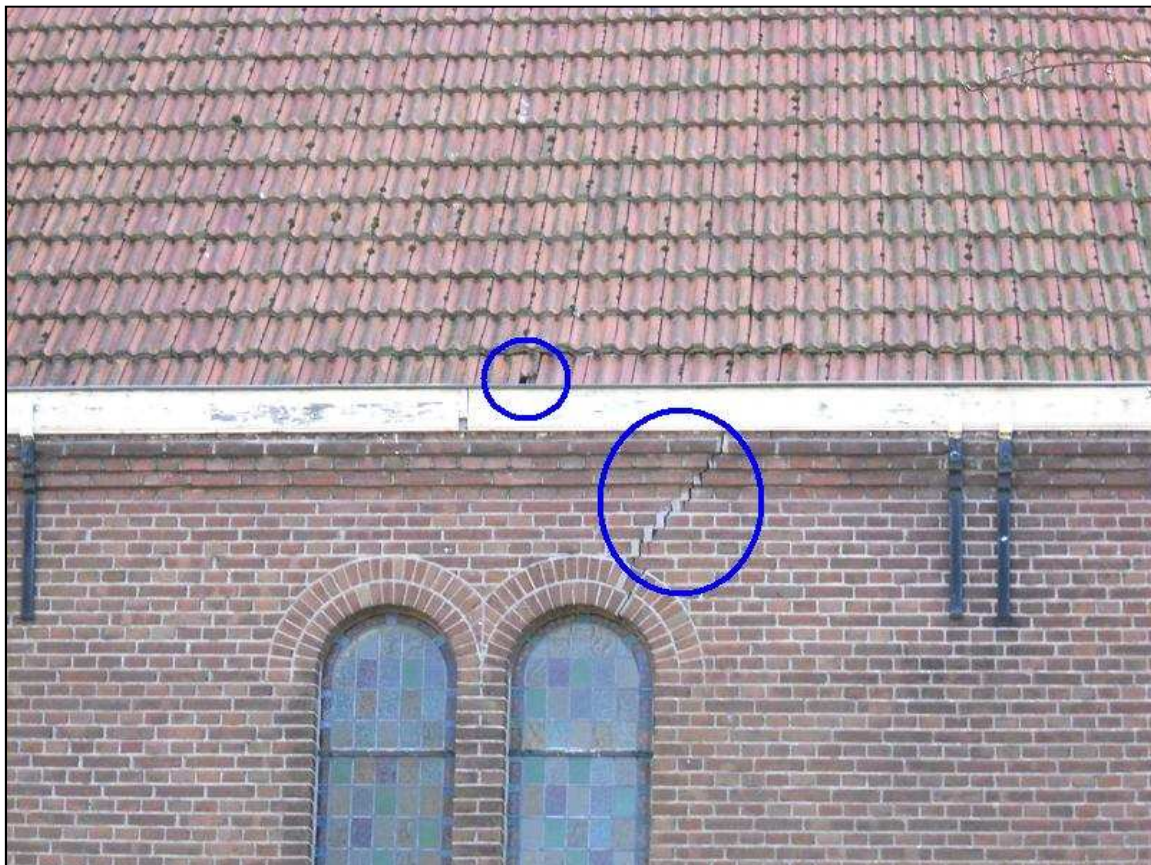
In de boomkronen van de aanwezige lindes zijn geen eekhoornnesten aanwezig. Daarnaast ontbreken duidelijke holten die gebruikt worden door eekhoorns. Daarnaast heeft het plangebied een geïsoleerde ligging voor eekhoorns, omdat Ouderkerk aan de Amstel wordt omgeven door een polderlandschap.

vleermuizen

SOORT	FLORA EN FAUNA	RODE LIJST	HABITAT	BRON	TYPE BEWONING
gewone dwergvleermuis	streng		IV	2	gebouwen
laatvlieger	streng	x	IV	2	gebouwen
meervleermuis	streng		II, IV	2	gebouwen
ruige dwergvleermuis	streng		IV	2	gebouwen / bomen
tweekleurige vleermuis	streng		IV	2	gebouwen
watervleermuis	streng		IV	2	bomen
rosse vleermuis	streng	x	IV	2	bomen

- 1 Biotooptoets 24 maart 2011
2 Atlas van de Nederlandse vleermuizen, 1997
3 www.waarneming.nl

In de literatuur worden voor het plangebied en omgeving zeven vleermuissoorten gemeld. Afhankelijk van de soort maken vleermuizen gebruik van openingen in gebouwen en bomen als vaste rust- en verblijfplaatsen (zie de tabel). Zowel het dak van de kerk als de kerktoren zijn mogelijk geschikt voor vleermuizen als verblijfplaats. Door openingen in daken en muren (zie onderstaande afbeelding) is het gebouw voor vleermuizen toegankelijk. Het dak in de kerktoren is voor vleermuizen toegankelijk via de kerktoren.

Toegangsmogelijkheden voor vleermuizen (blauw omcirkeld).

In de aanwezige lindes ontbreken openingen in de vorm van spleten en holten. Aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende soorten zijn hiermee uitgesloten. Buiten vaste rust- en verblijfplaatsen zijn ook structureel van belang zijnde migratierouten en foerageergebieden van vleermuizen beschermd. De Amstel is mogelijk een onderdeel van een migratieroute en foerageergebied voor soorten als watervleermuis en meervleermuis. Het aanwezige groen in de directe omgeving vormt zeer waarschijnlijk geschikt foerageergebied voor vleermuizen.

vogels

SOORT	FLORA EN FAUNA	RODE LIJST	VOGEL	BRON	CATEGORIE VASTE NESTEN
steenuil	overig	x		2	1
gierzwaluw	overig			2,3	2
huismus	overig	x		2	2
kerkuil	overig			2,3	3
ooievaar	overig			3	3
boomvalk	overig	x		2,3	4
buizerd	overig			2	4
havik	overig			2,3	4
ransuil	overig		x	2	4
sperwer	overig			2	4
blauwe reiger	overig			2	5
boerenwaluw	overig			2,3	5
bonte vliegenvanger	overig			2	5
boomkruiper	overig	x	x	2	5
ekster	overig			2	5
grijze vliegenvanger	overig	x		2	5
groene specht	overig	x		2	5
grote bonte specht	overig	x	x	2	5
huiswaluw	overig	x	x	2,3	5
ijsvogel	overig			2	5
koolmees	overig			2	5
pimpelmees	overig			2,3	5
spreeuw	overig	x		2	5
torenvalk	overig		x	2,3	5
zwarte kraai	overig			2	5
zwarte roodstaart	overig			2	5

- 1 Biotooptoets 24 maart 2011
- 2 Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998 – 2000
- 3 www.waarneming.nl

De bescherming van vogels is gericht op de aan- of afwezigheid van broedgevallen. De meeste vogels zoals houtduif, maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Omdat voor deze soorten geldt dat het nest eenmalig wordt gebruikt, vallen dergelijke nesten alleen tijdens het gebruik van vogels onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig, mits het nest is verlaten.

Verblijfplaatsen van vogels, die hun verblijfplaats het hele jaar door gebruiken of elk jaar terugkeren naar hetzelfde nest, zijn jaarrond beschermd. Deze soorten worden opgedeeld in de categorieën 1 tot en met 4 van de vaste nesten (zie ook hoofdstuk 1.4). In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig. In de aanwezige lindes bevinden zich geen nesten van jaarrond beschermde vogelsoorten. Het kerkgebouw vormt mogelijk wel een geschikt broedbiotoop voor de huismus. Het voorkomen van de gierzwaluw als broedvogel is minder aantrekkelijk, vanwege de dichte daknokken en omdat een ruime aanvliegroute beperkt aanwezig is.

Voor de soorten genoemd in categorie 5 van de vaste nesten geldt dat deze alleen jaarrond zijn beschermd als de ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen. Het kerkgebouw vormt mogelijk geschikt broedbiotoop voor de zwarte roodstaart.

amfibieën

Vanwege het voorkomen van vis en het ontbreken van natuurvriendelijke oevers, heeft de Amstel een zeer beperkte tot geen betekenis voor amfibieën. Een soort als de gewone pad is bestand tegen het voorkomen van vis in zijn voortplantingswater. Dit geldt niet voor de overige soorten. Daarnaast ontbreekt geschikt landhabitat rondom het kerkgebouw. Om deze redenen is het voorkomen van amfibieën rondom het gebouw vrijwel uit te sluiten.

dagvlinders

In het kerkgebouw zijn enkele dode exemplaren van de kleine vos (niet beschermd door de Flora- en faunawet, zie onderstaande afbeeldingen) aangetroffen. Naar alle waarschijnlijkheid betreft het hier overwinteraars die de winter niet hebben overleefd. Naar aanleiding van deze waarneming en het feit dat het gebouw geschikte overwinteringsruimte biedt voor deze soort, is het aannemelijk dat het kerkgebouw een functie heeft als overwinteringsverblijf voor de kleine vos.

Kleine vos (onderkant).

Kleine vos (bovenkant).

vaatplanten

De rondom het kerkgebouw voorkomende vegetatie is soortenarm en kenmerkend voor relatief voedselrijke omstandigheden. Voorkomende soorten zijn onder andere straatgras, madeliefje, paardenbloem, kleine brandnetel, klein hoefblad, speenkruid, hondsdrif, zevenblad, akkerdistel, bijvoet en ridderzuring.

Gedurende de biotooptoets zijn geen beschermde soorten waargenomen. Hierbij dient vermeld te worden dat de biotooptoets is uitgevoerd gedurende het vroege voorjaar, een periode waarin veel plantensoorten nog niet zichtbaar aanwezig zijn. Eventueel voorkomende soorten zijn de tabel 1 soorten gewone vogelmelk en brede wespenorchis. De gewone vogelmelk is een soort die in de periode maart wel zichtbaar aanwezig is, maar niet is aangetroffen in het plangebied. De brede wespenorchis kan wel gemist zijn vanwege de periode waarin de biotooptoets is uitgevoerd. Zwaarder beschermde plantensoorten zijn niet te verwachten in het plangebied.

3.3. CONFLICTEN MET DE FLORA- EN FAUNAWET (SCHADE AAN BESCHERMDE SOORTEN)

Het plangebied en directe omgeving vormt het leefgebied van enkele beschermde soorten. Onderstaand wordt per beschermingsniveau beschreven in hoeverre een conflict optreedt met de Flora- en faunawet.

Algemeen beschermde soorten (tabel 1)

SOORT(GROEP)	BETEKENIS PLANGEBIED	GEVOLGEN GEPLANEDE ONTWIKKELING
Diverse zoogdieren als bosmuis en wezel	Marginaal; voorkomen in directe omgeving.	Geen.
Brede wespenorchis	Mogelijk aanwezig in directe omgeving	Geen; indien aanwezig blijft het leefgebied behouden.

Het betreft hier diverse soorten zoogdieren als bosmuis en wezel en mogelijk brede wespenorchis die mogelijk rondom het gebouw voorkomen. Het gebouw zelf heeft geen betekenis voor deze soorten. Wel kan de aanwezige grasvegetatie een functie vervullen als opslagplaats voor materiaal. De meeste zoogdieren zijn in staat om te vluchten. Voor alle soorten geldt dat deze geen schade ondervinden op populatieniveau.

Overig beschermde soorten (tabel 2)

SOORT(GROEP)	BETEKENIS PLANGEBIED	GEVOLGEN GEPLANEDE ONTWIKKELING
Huismus (jaarrond beschermd)	Mogelijk broedgebied	Zorgvuldig handelen (zie hoofdstuk 4)
Broedvogels (niet-jaarrond beschermd)	Mogelijk broedgebied	Rekening houden met broedseizoen (zie hoofdstuk 4)

Het gebouw vormt mogelijk het broedbiotoop voor de huismus. Daarnaast kan mogelijk de zwarte roodstaart broeden in het kerkgebouw. In de boomkronen direct nabij het gebouw broeden waarschijnlijk soorten als houtduif. De geplande ontwikkeling heeft afhankelijk van de periode van uitvoer tot gevolg dat mogelijk in gebruik zijnde nesten worden verstoord en/of verniet.

Streng beschermde soorten (tabel 3)

SOORT(GROEP)	BETEKENIS PLANGEBIED	GEVOLGEN GEPLANEDE ONTWIKKELING
Gebouwbewonende vleermuizen	Mogelijke verblijfplaats	Aanvullend onderzoek (zie hoofdstuk 4)

De sloopwerkzaamheden hebben mogelijk tot gevolg dat een verblijfplaats van vleermuizen verloren gaat. Daarnaast is het ook mogelijk dat individuen zelf sterven als gevolg van de sloopwerkzaamheden.

3.4. NIET BESCHERMDE SOORTEN

SOORT(GROEP)	BETEKENIS PLANGEBIED	GEVOLGEN GEPLANEDE ONTWIKKELING
Kleine vos	Overwinteringslocatie	Zorgplicht (zie hoofdstuk 4)
Huismuizen en bruine rat	Mogelijk leefgebied	Geen; uitheems en niet beschermd

Het gebouw heeft naar alle waarschijnlijkheid wel een betekenis voor de kleine vos als overwinteringslocatie. In het geval de werkzaamheden worden uitgevoerd gedurende de wintermaanden, sterven de aanwezige overwinterende exemplaren van deze soort.

4. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In het plangebied zijn soorten aanwezig of te verwachten, die in de Flora- en faunawet zijn aangemerkt als overig en streng beschermde inheemse soort en door de ingreep mogelijk schade ondervinden. Aanvullend onderzoek is nodig voor de soortgroep vleermuizen. Daarnaast is extra aandacht vereist voor broedvogels en de kleine vos. Onderstaand wordt dit nader toegelicht.

Algemeen beschermde soorten (tabel 1)

Voor soorten uit dit beschermingsniveau is geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig, omdat het hier ruimtelijke ontwikkeling betreft.

Verplichte acties vanuit de zorgplicht:

- Geen. Op populatieniveau ondervinden deze soorten geen significant negatieve schade.

Overig beschermde soorten (tabel 2)

Nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd. Nesten van de overig voorkomende vogelsoorten zijn alleen beschermd gedurende het gebruik van deze nesten.

Verplichte acties zorgvuldig handelen:

- In het geval wordt gewerkt in de periode eind maart tot augustus, is het nodig om het plangebied plus de direct nabij het gebouw aanwezige (boom)beplanting te controleren op aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Buiten deze periode is een dergelijke controle niet nodig. In het geval de aanvang van de werkzaamheden starten voor maart, maar doorlopen tot verder in het jaar, dan is een controle eveneens niet nodig, omdat de versturende activiteiten zijn begonnen voor de broedperiode.
- Om te voorkomen dat mogelijk broedgelegenheid verdwijnt van de huismus, is het nodig om alternatieven te bieden in de vorm van mussendakpannen en/of vogelvides. Dit dient in overleg te gebeuren met een ecooloog. In het geval hier niet aan wordt voldaan, is een aanvullend onderzoek (dat in combinatie kan met aanvullend onderzoek voor vleermuizen) nodig en daarop volgend eventueel een ontheffing.

Streng beschermde soorten (tabel 3)

Het kerkgebouw heeft voor vleermuizen mogelijk een betekenis als vaste rust- en verblijfplaats.

Verplichte acties zorgvuldig handelen:

- Vanwege het mogelijk voorkomen van verblijfplaatsen in het kerkgebouw is een aanvullend onderzoek nodig naar deze soortgroep. Het aanvullend onderzoek kan het best gebeuren door middel van een aantal nachtbezoeken met behulp van een bat-detector. Afhankelijk van de resultaten van dit aanvullend onderzoek is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig. Een ontheffing kan alleen worden aangevraagd als bekend is om welke soort vleermuis het gaat.

Niet beschermde soorten.

Voor soorten uit dit beschermingsniveau is geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig. Wel blijft de zorgplicht gelden.

Verplichte acties zorgplicht

- Het kerkgebouw heeft naar alle waarschijnlijkheid een betekenis voor de kleine vos als overwinteringslocatie. Hiervoor is het van belang om rekening te houden met de werkperiode. Werkzaamheden worden daarom bij voorkeur uitgevoerd buiten de periode oktober-maart. **In het geval deze periode overlapt met de minst kwetsbare periode van vleermuizen (afhankelijk van resultaten aanvullend onderzoek) en broedvogels, heeft het meer prioriteit om daar mee rekening te houden.**

LITERATUUR

Atlas van de Nederlandse broedvogels, Nederlandse Fauna 5, SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden, 2002.

Atlas van de Nederlandse vleermuizen, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997

Atlas van de Nederlandse zoogdieren, Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht, 1992

Bekendmaking lijsten beschermde inheemse soorten, nummer 201, 13 november 2001

Besluit aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet, Stb. 2000, 523

Besluit vrijstelling beschermde dier en plantensoorten, Stb. 2000-525, Stb. 2001,499

Besluit Rode lijsten flora en fauna, Stb. 11 november 2004, 218.

De actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen, Brachytron jaargang 11 (2), Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Stichting EIS en De Vlinderstichting, augustus 2008.

De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse fauna 9, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden, 2009.

De wespen en mieren van Nederland, Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden, 2004.

Flora- en faunawet, wetnummer 402, staatsblad, 1998

Flora- en faunawet, wetnummer 656, staatsblad, 2001
Beschermd soorten: bijlage I en II van de Flora- en faunawet (Stb. 1998,402).

Habitatrichtlijn, (Richtlijn 92/43/EEG).

Natuurbeschermingswet, wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 in verband met Europeesrechtelijke verplichtingen, Stb. 2005, 195.

Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG).

Waarnemingsverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen, EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2007.

Internet

www.waarneming.nl
www.zoogdieratlas.nl